

Omistajaohjauspyyntö koskien Kierrätysyhtiö Rippeen toimintaa

JLTK 20.02.2024 § 6
173/00.01.01.02/2024

Valmistelija	Jätehuoltoinsinööri Pirkko Räikkönen, 044 417 4612, pirkko.raikkonen[at]savonlinna.fi Kaupunginlakimies Roosa Aaltonen, 050 401 7788, roosa.aaltonen[at]savonlinna.fi
Selostus	<p>Jätelautakunnan tehtäviin jätelain 23 §:n mukaisena kunnan jätehuoltoviranomaisena kuuluu seurata kunnan järjestämisvastuulle kuuluvan jätehuollon toteutumista. Jätelautakunta on siirtänyt sille kuuluvaa ratkaisuvalltaa alaiselleen viranhaltijalle, joka hoitaa myös jätehuoltoviranomaisen päivittäisiä asioita. Jätelautakunnan perustamissopimuksen mukaisesti jätelautakunta on veloitettu tekemään yhteistyötä kuntien, ympäristönsuojeluviranomaisten ja kuntien omistaman jäteyhtiön kanssa.</p> <p>Savonlinnan kaupunki on yhdessä Enonkosken, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien kanssa perustanut Kierrätysyhtiö Rippeen (ent. Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy). Nämä kunnat ovat siirtäneet jätelain 43 §:n mukaisesti Kierrätysyhtiö Rippeen (jäljempänä 'yhtiö') hoidettavaksi jätehuollon palvelutehtävät sekä niihin välittömästi liittyvät hallinnolliset tehtävät, joihin ei sisälly julkisen vallan käyttöä. Jätelain 43.2 §:n mukaisesti kuntien omistaman yhtiön henkilöstöön sovelletaan sen hoitaessa jätelain 43 §:n 1 momentissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Yhtiön on noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa ja kielilaissa (423/2003) säädetään. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).</p> <p>Erään Savonlinnan kaupungin alueella sijaitsevan kiinteistön jätteenkuljetukseen liittyvässä tapauksessa kaikkien osapuolien kesken oli yhteisymmärryksessä sovittu toteutettavista toimenpiteistä. Jäteyhtiö on kuitenkin toteuttanut toimenpiteitä, joista ei sovittu, ja on tehnyt sen tekemättä yhteistyötä viranomaisten kanssa. Asian riitaantumisen vuoksi jätehuoltoinsinööri ja Savonlinnan kaupungin ympäristöpäällikkö ovat pyytäneet Savonlinnan kaupunginlakimieheltä selvitystä mm. eri lakien soveltamisesta, ja siitä, mikä on vastaavissa tapauksissa kunnan jätehuoltoviranomaisen ja jätehuollon valvojan viranomaisen (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) välinen tehtävänjako ja toimivalta. Selvitys valmistui 6.2.2024 ja on käyty läpi kaupunginlakimiehen, jätehuoltoinsinöörin ja Savonlinnan kaupungin ympäristöpäällikön välisessä palaverissa. Yhtiön ei katsota noudattaneen hallintolain vaatimuksia viranomaisyhteistyöstä tai hyvästä hallintotavasta. Jätehuoltoinsinööri on 9.2.2024 antanut jäteyhtiön toimitusjohtajalle kirjallisen kehotuksen noudattaa tulevaisuudessa hallintolain mukaista hyvää hallintotapaa, ja ilmoittanut asian viemisestä jätelautakunnalle jatkotoimenpiteiden harkintaa varten. Selvitys ja jätehuoltoinsinöörin kehotus oheismateriaalina.</p> <p>Kunnilla on vastuu jätehuollon hoitamisesta, sillä se luokitellaan välttämättömyyspalveluksi. Jätehuollon on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina, kaikilla alueilla sekä kuntalaisille yhdenvertaisesti. Jätelain 43.1 §:n mukaisesti kunta vastaa siitä, että siirretyt jätehuollon palvelutehtävät tulevat hoidetuiksi jätelain ja sen nojalla annettujen</p>

säännösten mukaisesti. Kunnalle kuuluvien jätelain mukaisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen on jätelain 23 §:n nojalla siirretty kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimivalle alueelliselle jätelautakunnalle, mutta näihin tehtäviin ei kuulu yhtiön omistajaohjaus. Jätehuoltoviranomaiselle on esitetty muidenkin jätehuollon asiakkaiden ja toimijoiden puolesta pyyntöjä puuttua Rippeen omavaltaiseksi kuvattuun toimintaan. Jätelautakunta ei voi antaa Kierrätysyhtiö Rippeelle velvoittavia toimintaohjeita sen toteuttaessa Savonlinnan kaupungin tai jonkin toisen omistajakuntansa puolesta jätelain mukaan kunnan järjestämistä olevia jätehuollon palvelutehtäviä.

Kierrätysyhtiö Rippee kuuluu Savonlinnan kaupungin kaupunkikonserniin tytäryhteisönä. Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 3 luvun 3 §:n 19 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää konserniohjauksesta luvun 6 mukaisesti. 6 luvun 36 §:n mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, talousjohtaja, elinkeinojohtaja ja konsernivastuuhenkilöiksi nimetyt viranhaltijat. 37 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan sekä antaa kaupungin kannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa siten, että konsernivastuuhenkilö valmistelee toimintaohjeen antamisen kaupunginhallitukselle tai kiireellisissä tapauksissa kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtaja päättää kiireellisissä tapauksissa toimintaohjeen antamisesta konserninyhtiössä kaupunkia edustavalle henkilölle konsernivastuuhenkilö tai Elinkeinojohtaja esityksestä. Kaupunginhallituksen määräämien viranhaltijoiden tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Omistajaohjauksen yhtenä tarkoituksena on varmistaa, että lain säännöksiä ja viranomaisohjeita noudatetaan. Savonlinnan kaupungin voimassaolevan konserniohjeen mukaan konsernin muu vastuuhenkilö vastaa kaupungin omistajaohjauksen toteutumisen valvonnasta, konserninyhteisön valvonnasta ja tarvittavien toimintaohjeiden valmistelusta kaupunginhallituksen tai kaupunginjohtajan päätettäväksi.

Esittelijä	Jätehuoltoinsinööri Räikkönen Pirkko
Päätösehdotus	Jätelautakunta päättää pyytää Kierrätysyhtiö Rippeen omistajakuntia käyttämään omistajaohjauksen keinoja, jotta yhtiö noudattaisi toiminnassaan jätelain 43 §:ssä yhtiön ja sen henkilöstön noudatettavaksi säädettyjä lakeja viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnasta (13/2003), hallintolakia ja kielilakia (423/2003). Yhtiön hoitaessa jätelain nojalla sille siirrettyjä tehtäviä, sen on noudatettava myös vahingonkorvauslakia (412/1974).
Käsittely	<p>Ari Haapasaari teki Jonna Malmstedtin ja Kari Laukkasen kannattaman muutosesityksen: ”Jätelautakunta päättää, että se ei käsittele asiaa.”</p> <p>Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.</p> <p>Suoritettussa äänestyksessä esittelijän esityksen puolesta annettiin 2 jaa - ääntä (Luukkonen, Lähdeaho-Kero) ja Ari Haapasaaren esityksen puolesta 3 ei -ääntä (Haapasaari, Laukkanen, Malmstedt).</p>
Päätös	Puheenjohtaja totesi jätelautakunnan hyväksyneen Ari Haapasaaren esityksen, ettei jätelautakunta käsittele asiaa.